

**LITERATURA IZ OBLASTI IZ KOJIH ĆE KANDIDATI POLAGATI ISPIT ZA RADNO
MJESTO:**

STRUČNI SARADNIK ZA RASADNIČKU PROIZVODNJU

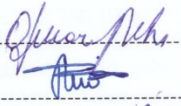
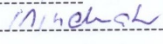
LITERATURA

1. JAGODASTO VOĆE biologija, tehnologija uzgoja, rasadnička proizvodnja i oplemenjivanje Mirsad Kurtović, Fuad Gaši, Jasmin Grahić, Adnan Maličević, Lejla Grbo, Grafičar promet Sarajevo 2016. godine;
2. PROIZVODNJA PLODOVA MALINE (kultivari jedno i dvogodišnjeg tipa) – praktični priručnik za proizvođače, Adnan Maličević, Mirsad Kurtović, CRS Catholic Relief Services U.S.C.C.B., Sarajevo, januar 2016.;
3. VODIČ ZA PROIZVODNJU JAGODASTOG VOĆA Mirsad Kurtović, Adnan Maličević, Muhamed Palačkić, Grafika, Bugojno, oktobar 2012. godine;
4. 100 PRAKTIČNIH SAVJETA ZA USPJEŠAN UZGOJ VOĆAKA Mirsad Kurtović, Hemo Jusović, Besim Salkić, Adnan Maličević, CARITAS, Sarajevo, decembar 2009. godine;
5. POSEBNO VOĆARSTVO 3 - jagodaste voćke, udžbenik, Jasminka Milivojević, Univerzitet u Beogradu – Poljoprivredni fakultet, Beograd-Zemun 2018. godine;
6. JAGODASTE VOĆKE TEHNOLOGIJA GAJENJA – jagoda – malina – kupina – ribizla – ogrozđ – borovnica – brusnica – aronija – aktinidija, Naučno voćarsko društvo Srbije, Čačak 2010. godine;
7. JAGODASTO VOĆE – tehnologija gajenja, drugo dopunjeno izdanje, Mihailo D. Nikolić, Jasminka M. Milivojević, Beograd 2015. godine;
8. SAVREMENA PROIZVODNJA MALINE gajenje, zaštita, prerada, Svetislav Petrović, Aleksandar Leposavić, Institut za istraživanje u poljoprivredi "Srbija" - Beograd, Čačak, 2005.;
9. MALI FARMER VOĆAR EKSPERT – priručnik za uzgoj voćaka, Mirsad Kurtović, Adnan Maličević, Ilda Terzić, CRS, Sarajevo, januar 2012. godine;
10. PRINCIPI SAVREMENE TEHNOLOGIJE UZGOJA KULTIVARA MALINE JEDNOGODIŠNJEG, DVORODNOG ILI JESENJEG TIPa – praktični priručnik, Maličević Adnan, Kurtović Mirsad, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ured za koordinaciju projekata (PCU) Sarajevo, IFAD, OXFAM, Sarajevo, septembar 2015. godine;
11. PERSPEKTIVNE KULTURE I KONCEPTI PROIZVODNJE JAGODASTOG VOĆA ZA PODRUČJE BOSNE I HERCEGOVINE (alpska jagoda, jednogodišnji tip maline, američka visokožbunasta borovnica, sibirski borovnica/kamčatka, ribizle i ogrozdi) – drugo izdanje, Adnan Maličević, Mirsad Kurtović, Nedim Džano, Poljoprivredno-prehrambeni fakultet Univerziteta u Sarajevu za projekat USAID/Sida FARMA, Sarajevo, juni 2015. godine.
12. Službeni glasnik BiH, broj 13/15
PRAVILNIK O SLUŽBENOM NADZORU SADNOG MATERIJALA
POLJOPRIVREDNOG BILJA U BOSNI I HERCEGOVINI
13. Službeni glasnik BiH", broj: 50/13
PRAVILNIK O STAVLJANJU U PROMET MATERIJALA ZA RAZMNOŽAVANJE
VOĆA I VOĆNIH SADNICA NAMIJENJENIH ZA PROIZVODNJU VOĆA U BOSNI I
HERCEGOVINI.

14. VOĆARSTVO I: biologija voćaka, rasadnička proizvodnja, pomotehnika, podizanje i održavanje voćaka – Predrag Lučić, Gordana Đurić, Nikola Mičić. Beograd, Pantenon, 1996. (materijal od 209-311 stranice)
15. Oplemenjivanje voćaka i vinove loze Jarebica, Dž., Kurtović, M. (1997):. Edis, Sarajevo.
16. Genetika i oplemenjivanje jabuke. Gaši, F., Kurtović, M., Nikolić, D., Pejić, I. (2013): Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo.

Broj:
Sarajevo, 11.11. 2025. godine

Članovi Komisije:

1. Adnan Maličević, predsjednik -----
2. Prof. dr Osman Musić, član -----
3. Prof. dr Jasmin Grahić, član -----
Fatima Tiro-Čindrak, sekretar Komisije -----

PITANJA ZA PISMENI ISPIT ZA KANDIDATE NA RADNO MJESTO:

Stručni saradnik za rasadničku proizvodnju

1. **Frigo tip sadnica jagode kategorije A⁺ ima:**
 - a) prečnik korjenovog vrata od 12-15 mm, a dužina žila 12 cm;
 - b) prečnik korjenovog vrata veći od 15 mm, a dužinu žila veću od 12 cm;
 - c) prečnik korjenovog vrata od 8 do 11 mm, a dužinu žila 10 cm.

2. **Koja od navedenih sorti jagode je selekcija stalnorađajuće forme šumske jagode (*F. Vesca* var. *semperflorens*) porijeklom iz Francuske:**
 - a) Georgina
 - b) Regina
 - c) Irma

3. **Sorta jagode Senga Sengana pripada:**
 - a) grupi biljaka jagode kratkog dana
 - b) grupi biljaka jagode dugog dana
 - c) dan neutralnom tipu biljaka jagode

4. **Koja od navedenih sorti pripada sibirskoj borovnici ili kamčatki:**
 - a) Imara
 - b) Borealis
 - c) Brigitta

5. **Sadni materijal maline kategorije zreli izdanak golih žila predstavlja:**
 - a) reznicu korijena staru jednu godinu na kojoj su razvijeni novi korjenčići
 - b) dvogodišnji izdanak maline sa korijenom
 - c) jednogodišnji izdanak sa razvijenim korijenom

6. Najčešće uzgajana komercijalna vrsta borovnice na području Bosne i Hercegovine je:

- a) niskožbunasta
- b) visokožbunasta
- c) polužbunasta

7. U komercijalnoj proizvodnji američka borovnica se razmnožava:

- a) korijenom
- b) reznicom
- c) kalemljenjem.

8. Za biljke borovnice se kaže da su calcifuge, a to znači:

- a) traže kiselo zemljište
- b) ne podnose karbonatima bogata zemljišta
- c) nikako im ne odgovaraju glinovita zemljišta

9. Najčešći način umnožavanja kupine na području Bosne i Hercegovine je:

- a) korjenovim reznicama
- b) sjemenom
- c) ukorjenjavanjem vrhova izdanaka

10. Hibrid maline i kupine tajberi, i ako predstavlja kombinaciju dvije vrste, u promotivnim materijalima rasadnika vrlo često se ubraja u grupu kultivara:

- a) maline
- b) kupine
- c) maline i kupine

11. Za koju sortu maline je trgovačka oznaka Rafzagu:

- a) Enrosadira
- b) Himbo Top
- c) Malling Minerva

12. Zbog čega se koriste međupodloge u proizvodnji sadnica krošnjastih voćnih vrsta?

- a) Smanjivanja bujnosti voćke
- b) Prevazilaženja inkompatibilnosti između podloge i plemke
- c) Povećanja otpornosti na negativne klimatske faktore

13. Koji je najpouzdaniji način eliminacije virusa iz osnovnog matičnog materijala?

- a) Klonska selekcija
- b) Termoterapija u kombinaciji s kulturom meristema
- c) Dezinfekcija fungicidima

14. Koji je najčešći razmak sadnica u rastilu (unuta reda * između redova)?

- a) 10-15 cm x 80-100 cm
- b) 30-45 cm x 120-140 cm
- c) 20-35 cm x 40-60 cm

15. Prilikom okuliranja, neuspeh najčešće nastaje zbog:

- a) Neusklađenosti kambijalnih slojeva i isušivanja pupoljka
- b) Viška azota
- c) Nedostatka magnezijuma

16. Tokom procesa srastanja podloge i plemke, koji je hronološki ispravan redosled događaja?

- a) Srastanje floema → diferencijacija kambijuma → formiranje kalusa
- b) Formiranje kalusnog mosta → diferencijacija kambijuma → uspostavljanje provodnih sudova (ksilema i floema)
- c) Lignifikacija tkiva → srastanje kambijuma → stvaranje korjena

17. Zašto su klonske podloge M9 i M27 manje tolerantne na sušu u poređenju sa generativnim podlogama?

- a) Zbog plićeg korjenovog sistema i manjeg odnosa korijen–nadzemna masa, čime se smanjuje kapacitet biljke za usvajanjem vode
- b) Zbog niže transpiracije
- c) Zbog višeg sadržaja kalijuma

18. Dobavljač je obavezan zasnovanu proizvodnju prijaviti Organu za potvrđivanje za službeni nadzor za:

- a) materijal za razmnožavanje/voćni sadni materijal i sadni materijal vinove loze do 15. juna tekuće godine;
- b) materijal za razmnožavanje/voćni sadni materijal i sadni materijal vinove loze do 15. jula tekuće godine
- c) materijal za razmnožavanje/voćni sadni materijal i sadni materijal vinove loze do 15. aprila tekuće godine

19. Službeni nadzor proizvodnje poljoprivrednog sadnog materijala obavlja se na objektu gdje se sadni materijal proizvodi i njime se utvrđuje:

- a) autentičnost vrste, čistoća sorte i podloge
- b) ne utvrđuje se autentičnost,
- c) utvrđuje se kategorija podloge ali nije potrebna genetska čistoća podloge

20. Za sadni materijal koji se službenim nadzorom utvrdi da ne ispunjava uslove za stavljanje u promet:

- 1. zapisnikom će se dobavljaču naložiti mjere inspekcije
- 2. zapisnikom će se dobavljaču naložiti mjere zabrane bavljenja proizvodnjom sadnog materijala
- 3. zapisnikom će se dobavljaču naložiti mjere za otklanjanje nedostataka

21. "Deklarirani/certificirani materijal":

- a) Je reprodukcijski sadni materijal koji: - je proizveden neposredno na vegetativni način iz osnovnog materijala ili predosnovnog materijala ili kada je namijenjen za proizvodnju podloga, iz deklariranog/certificiranog sjemena dobivenog od osnovnog ili deklariranog/ certificiranog materijala matičnih biljaka;
- b) Je osnovni sadni materijal koji: - je proizveden neposredno na vegetativni način iz osnovnog materijala ili kada je namijenjen za proizvodnju podloga, iz deklariranog/certificiranog sjemena dobivenog od osnovnog ili deklariranog/ certificiranog materijala matičnih biljaka;
- c) Je predosnovni sadni materijal koji: - je proizveden neposredno na vegetativni način iz reprodukcijskog materijala ili kada je namijenjen za proizvodnju podloga, iz deklariranog/certificiranog sjemena dobivenog od osnovnog ili deklariranog/ certificiranog materijala matičnih biljaka;

22. "Osnovni materijal" je sadni materijal koji je označen etiketom:

- a) Plave boje;
- b) Bijele boje;
- c) Tamno žute ili žute boje.

23. "Materijal bez virusa" je sadni materijal koji:

- a) Je proizveden vegetativno iz direktne linije određenog broja faza za taj materijal, i dozvoljeno je 0,2% virusa i/ili virusolikog patogena, ustanovljeno pregledom tokom faze uzgoja;
- b) Je proizveden vegetativno iz direktne linije određenog broja faza za taj materijal, i bez simptoma je bilo kojeg virusa i virusolikog patogena, ustanovljeno pregledom tokom faze uzgoja;
- c) Je proizveden vegetativno iz direktne linije određenog broja faza za taj materijal, i dozvoljeno je 0,02% virusa i/ili virusolikog patogena, ustanovljeno pregledom tokom faze uzgoja;

24. "Materijal testiran na virus" je sadni materijal koji:

- a) Je bez simptoma bilo kog virusa ili virusolikog patogena utvrđeno pregledom tokom faze uzgoja i koji je proizveden i održavan pod uslovima koji osiguravaju odsustvo zaraze
- b) Je bez simptoma bilo kog virusa ili virusolikog patogena a utvrđuje se pregledom tokom faze uzgoja i koji je proizveden i održavan pod uslovima ali takav materijal ne mora imati potpuno odsustvo zaraze
- c) Je bez simptoma bilo kog virusa ili virusolikog patogena a utvrđuje se pregledom tokom faze uzgoja i koji je proizveden i održavan pod uslovima ali je dozvoljeno 0,02% virusa u takvom materijalu

25. Sadni materijal voća i voćne sadnice kategorija predosnovni, osnovni, deklarirani/ certifikirani i CAC mora da ispunjava sljedeći zahtjev:

- a) Da ima odgovarajući identitet i čistoću roda ili vrste, izuzev u slučaju podloga koje ne pripadaju sorti
- b) Da ima odgovarajući identitet i čistoću roda ili vrste, u čemu nije izuzeta ni podloga a koja ne odgovara pripadajućoj sorti
- c) Da ima odgovarajući identitet i čistoću roda ili vrste, izuzev podloga koja mora pripadati istoj sorti

26. Stavljanjem u promet sadnog materijala i voćnih sadnica mogu se baviti sva ona lica koja su upisani u:

- a) Registar dobavljača
- b) Registar poljoprivrednih gazdinstava
- c) Registar poljoprivrednih zadruga

27. Dobavljač je obavezan:

- a) Utvrditi kritične tačke u toku proizvodnog procesa na osnovu upotrebljenih metoda proizvodnje kao i utvrditi primjenu metoda za provjeru kritičnih tačaka.
- b) Kritične tačke u toku proizvodnog procesa nije potrebno utvrditi, ali je potrebno utvrditi primjenu metoda za provjeru kritičnih tačaka.

- c) Kritične tačke u toku proizvodnog procesa nije potrebno utvrditi, jer nisu potrebne primjenjene metode za provjeru kritičnih tačaka

28. Biljni "Klon" je genetski vegetativno potomstvo koje potiče od:

- a) Od različitih biljaka iz različitih rodova
- b) Od jedne biljke
- c) Od više biljnih skupina različitih genetskih pojava

29. U promet se može staviti sadni materijal i voćne sadnice:

- a) Ukoliko se na deklaraciji/certifikatu navede naziv sorte, a u slučaju podloge koja ne pripada sorti, navodi se naziv odgovarajuće vrste ili inter specifičnog hibrida
- b) Ukoliko se na deklaraciji/certifikatu navede naziv sorte, a u slučaju podloge koja ne pripada sorti, navodi se naziv odgovarajuće EU fito pasoša
- c) Ukoliko se na deklaraciji/certifikatu navede naziv sorte, a u slučaju podloge koja ne pripada sorti, navodi se naziv odgovarajućeg sertifikata

30. Standardi za *Fragaria L Duch.* moraju imati minimalno:

- a) 5 do 10 listova, dobar korijenski sistem sa korijenima minimalne dužine 15 cm
- b) tri lista, dobar korijenski sistem sa korijenima minimalne dužine 5 cm
- c) 1 list, dobar korijenski sistem sa korijenima minimalne dužine 2 cm

Broj:
Sarajevo, 11.11. 2025. godine

Članovi Komisije:

- 1. Adnan Maličević, predsjednik -----
- 2. Prof. dr Osman Musić, član -----
- 3. Prof. dr Jasmin Grahić, član -----
- Fatima Tiro-Čindrak, sekretar Komisije -----

PITANJA ZA USMENI DIO ISPITA, INTERVJU

ZA RADNO MJESTO: STRUČNI SARADNIK ZA RASADNIČKU PROIZVODNJU

1. Predstavite se, sa kratkim crticama o sebi?
2. Vaš dosadašnji rad i iskustvo?
3. Razlog zbog kojeg mijenjate dosadašnji posao (u slučaju da je kandidat zaposlen)? Ako je kandidat nezaposlen, zašto ste se odlučili da prvi Vaš posao bude ova radna pozicija?
4. Šta za Vas znači radno mjesto STRUČNI SARADNIK ZA RASADNIČKU PROIZVODNJU?
5. Konkurisali ste na radno mjesto u okviru Oglednog poligona Poljoprivredno-prehrambenog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. Da li znate neke informacije o ovom poligonu, kao i njegovu lokaciju?
6. Radno mjesto za koje ste se prijavili lokacijski je izvan grada. Da li Vam to predstavlja problem prilikom dolaska na posao?
7. Šta za Vas znači pojam rasadnička proizvodnja, mislimo prvenstveno na praktičnu primjenu?
8. Kada radite na više zadataka u istom trenutku, kako određujete prioritete?
9. Možete li opisati kako bi izgledao jedan prosječan radni dan ili sedmica na radnom mjestu za koje ste se prijavili?
10. Koje radne izazove očekujete od pozicije na koju ste se prijavili?
11. Zašto ste se prijavili na radno mjesto iz javnog oglasa, i odakle ste saznali za objavu istog?
12. Sjećate li se neke situacije kada se niste slagali sa određenom odlukom, kako ste postupili?
13. Šta Vam se nije svidjelo pri obavljanju poslovnih zadataka prethodnog radnog mjesta?
14. Da li mislite da je okruženje u kojem radite, kolektiv, također bitan za individualni rast u profesionalnom smislu?

15. Kakvo je Vaše prethodno radno iskustvo? Da li mislite da je značajno u smislu pozicije za koju ste se prijavili?

16. Šta Vas čini interesantnim za ovo radno mjesto?

17. Zašto bismo trebali zaposliti upravo Vas? Šta Vi možete učiniti za Univerzitet (fakultet), odnosno Ogledni poligon Poljoprivredno-prehrambenog fakulteta, a drugi kandidati ne mogu?

18. Šta bi za Vas značio pojam Ogledni poligon poljoprivrednog fakulteta, šta mislite šta se tamo radi?

19. Da li ste imali priliku raditi sa učenicima ili studentima na prethodnim radnim mjestima, i kakva su Vaša iskustva?

20. Kako možete doprinijeti ovom poslu?

21. Šta Vam se najviše, a šta najmanje sviđelo u poslovima koje ste ranije radili?

22. Koja su Vaša očekivanja, zadaci, odgovornosti i obaveze vezane za radno mjesto stručni saradnik za rasadničku proizvodnju?

23. Kako djelujete u individualnom, a kako u timskom radu?

24. Šta smatrate da su Vaše prednosti za ovo radno mjesto?

25. Koji su Vaši razlozi za prijavu na objavljeno radno mjesto?

26. Kakav tip radne okoline preferirate?

Broj:

Sarajevo, 11.11. 2025. godine

Članovi Komisije:

1. Adnan Maličević, predsjednik -----

2. Prof. dr Osman Musić, član -----

3. Prof. dr Jasmin Grahić, član -----

Fatima Tiro-Čindrak, sekretar Komisije -----